

Fra presidenten: Et imponerende landsstyremøte

Takk for et flott landsstyremøte! Det var et møte preget av en god helsepolitisk debatt, sentrale temaer og gjennomarbeidede rapporter som viser Legeforeningens faglige kapasitet. Jeg er stolt over å være leder for en slik forening.

Helseminister Sylvia Brustad og Høyres leder Erna Solberg var inviterte innledere i den helsepolitiske debatten under temaet: Utfordringer i helsetjenesten. Dialog med politiske ledere er viktig for Legeforeningen, og politikernes tilstedeværelse på landsstyremøtet ga delegatene en god mulighet til å komme med innspill fra hele landet. Ministeren påpekte behov for fortsatt satsing innen psykiatrien, behov for sentralisering av noen, særlig kirurgiske, tilbud og samtidig betydningen av at lokalsykehusene må ivareta eldre og kronikere. Det er gledelig at hun spesielt hadde oppmerksomhet på god kvalitet, og at modellene som man organiserer tjenestene etter må være et verktøy for å oppnå dette. Ministerens tydelige satsing på primærhelsetjenesten, fastlegeordningen og god samhandling mellom nivåene er positivt. Forslagene til løsning av Helsetilsynets påpeking av mangler ved akuttinntakene var ikke like overbevisende – her trengs nok andre tiltak. Erna Solberg påpekte Høyres standpunkt om at de regionale helseforetakene må erstattes av ett nasjonalt helseforetak, og også hun påpekte udekkede behov innen primærhelsetjenesten.

Legeforeningen etterlyser en gjennomarbeidet plan for hele helsetjenesten med langsiktige, forståelige mål. Organisering og omorganisering preges nå i for stor grad av kortsiktige tiltak uten faglig gode beslutningsgrunnlag. Skal sykehusreformen lykkes, må det skje gjennom reell involvering av ansatte og med bevilgninger til omstillingene. Staten er nærmest i en monopolsituasjon som eier og kan definere behov for finansiering, oppgaver, omfang på forskning og utdanning – og ansattes arbeidsvilkår.

Hvordan helseforetakene drives har store ringvirkninger også for andre deler av helsetjenesten. Oppgavefordeling med tilhørende finansiering må utarbeides og iverksettes. Finansieringssystemene trenger en gjennomgang. Finansieringen må gi rom for god ledelse, investeringer og god drift med mulighet for planlegging av økonomien over mer enn ett budsjettår. Årets statusrapport omhandler helsetjenesten for ikke-vestlige innvandrere – en del av helsetjenesten med et stort forbedringspotensiale. Et grundig arbeid hvor mange har vært involvert har resultert i en meget omfattende rapport med klare påpekninger av hvor det er mangler. Legeforeningens forslag til forbedringer er oppsummert i et 10-punktsprogram. Legeforeningen ønsker å bidra til å starte et helt nødvendig arbeid med å forbedre helsetjenesten for ikke-vestlige innvandrere. Her er det nødvendig med innsats fra mange hold. Det må utdannes flere og profesjonelle tolker, informasjon må bli lett tilgjengelig på mange språk og særskilt oppmerksomhet må gis til barn og ungdom. Det må arbeides for bedre innsikt i psykiske lidelser hos innvandrere, det er behov for informasjon om vaksinasjon og gode svangerskapskontroller og kunnskap om hvordan kulturelle forskjeller skaper utfordringer omkring kommunikasjon. Samtidig innsats fra myndigheter, politikere, andre organisasjoner og helse-

personell vil være avgjørende. Gruppen papirløse innvandrere utgjør en særlig utfordring – en utfordring Norge ikke er alene om å ha. Hvilke forpliktelser skal et land påta seg for disse? De legetiske problemstillingene som en avgrensning av helsetjenester til denne gruppen medfører, er under debatt også i den europeiske legeforeningen CPME.

Norge har i mange år hatt økt satsing på psykisk helsevern som et politisk mål. Men vi har til nå ingen gjennomarbeidet organisering som gir en god lokalsykehusfunksjon innen psykisk helsevern. Legeforeningen fremla på landsstyremøtet en rapport om hvordan dette bør organiseres. DPS/BUP må bli spesialisthelsetjenestens førstelinje med tilgjengelige spesialister hele døgnet. Det er avgjørende for at spesialisthelsetjenesten innen psykisk helsevern for både voksne og barn skal komme på nivå med tilbudet i somatikken. Det skal være like lett å få akutt hjelp av spesialisthelsetjenesten innen psykisk helsevern som fra andre steder i helsetjenesten. Legeforeningen ble under landsstyremøtet utfordret med påstander i mediene om ineffektivitet blant norske leger på bakgrunn av en rapport som var bestilt av Spekter. At det er forskjeller mellom landene vet vi, og det har mange årsaker. Det er tildels resultat av en ønsket desentralisert helsetjeneste i Norge, noe som medfører lavere «effektivitet» målt ut fra antall behandlede pasienter per lege.

Vi kan selvsagt ha gjensidig utbytte av å se på andre lands organisering av helsetjenesten. Samarbeid og gjensidig læring pågår innen alle fagområder og på myndighetsnivå kontinuerlig. Når fremstillingen av ineffektivitet er basert på feil tallgrunnlag og et selektivt utvalg av opplevelser fra Finland, blir konklusjonene tilsvarende uriktige. At arbeidsgiverorganisasjonen Spekter i tillegg fremstiller mindre grad av samarbeid med fagforeningene som positivt og med muligheter for større fleksibilitet og effektivitet, vekker oppsikt. Da er det positivt med kommentarer fra norske sykehusdirektører om at det er avgjørende med tett samarbeid med fagforeningene for å oppnå effektive omstillingsprosesser. Det bør være en tankevekker for Spekter. Denne saken viser med all tydelighet at et godt samarbeid mellom partene i arbeidslivet er nødvendig for å utvikle og drive en god helsetjeneste. Legeforeningen ønsker å bidra både med faktagrunnlag, dialog og tiltak.

Landsstyret pekte på viktige satsingsområder både for myndighetene og Legeforeningen i den helsepolitiske debatten – og gjennom vedtak av resolusjoner om temaer som psykisk helsevern, turnus, forskning og helsetjenesten til ikke-vestlig innvandrere.

Takk for et godt landsstyremøte!

Torunn Janbu

Torunn Janbu
torunn.janbu@legeforeningen.no
president